

Emergència climàtica. Compromís i crida a l'acció

1. Barcelona es troba en situació d'emergència climàtica

Reconeixem la crida informada que fa la ciència, tant els científics que han acompanyat l'elaboració del Pla Clima com els informes del Grup Internacional d'Experts de Canvi Climàtic (IPCC per les seves sigles en anglès). Prenem en especial consideració el seu darrer *Informe Especial sobre l'escalfament global d'1,5° C*, en el qual s'estableix amb claredat que estem en una situació d'emergència, atès que cal una dràstica intensificació de l'acció els propers 10-15 anys, entre d'altres, reduint un 50% l'ús de combustibles fòssils.

Reconeixem la nostra ecodependència. Per tant, entre moltes d'altres accions on cal incorporar la perspectiva socioambiental al disseny i el funcionament de la ciutat, el model de producció i el de consum, és imprescindible desplegar accions que ens portin a una reducció dràstica de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. Igualment, cal avançar significativament en l'adaptació als efectes ja existents. Cal posar les persones més vulnerables al centre d'aquestes accions.

Reconeixem que cal donar una resposta ràpida i efectiva als moviments de joves que legítimament ens exigeixen als representants i les administracions públiques una acció immediata i eficaç per a fer front als compromisos contrets per a la lluita contra el canvi climàtic des de totes les institucions.

El compromís i l'ambició de Barcelona per fer front a la crisi climàtica, reconeguts internacionalment, entre d'altres, pel Pacte d'Alcaldes i Alcadeses, la Xarxa de Ciutats C40 i el *Carbon Disclosure Project*, es concreten al Pla Clima¹, coproduït amb la ciutadania. El Pla Clima estableix un paquet de 242 mesures per assolir un objectiu de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle del 45% el 2030 respecte al 2005, així

¹ Pla Clima: <http://lameva.barcelona.cat/barcelona-pel-clima>

com més de 40 objectius sectorials quantificats, i el compromís d'assolir la neutralitat climàtica el 2050. A més de les accions a curt termini fins al 2020, el Pla estableix l'obligació de realitzar dos plans d'acció per als períodes 2020-2025 i 2026-2030.

Tanmateix, més enllà de reforçar aquesta acció planificada i coproduïda amb la ciutadania² que cal accelerar i avaluar, Barcelona reconeix que ens trobem davant d'una emergència climàtica que requereix intensificar l'acció.

2. Constituïm la Taula d'Emergència Climàtica de Barcelona

Constituïm la Taula d'Emergència Climàtica que té com a objectiu elaborar els continguts de la Declaració d'Emergència Climàtica de Barcelona, que entrarà en vigor a partir de l'1 de gener de 2020.

Aquesta taula esdevé un grup de treball del Consell de Sostenibilitat, mantenint l'esperit de participació i compromís col·lectiu amb el que es va elaborar el Pla Clima de Barcelona. Tanmateix, s'hi convoquen també les administracions de l'Estat i la Generalitat, així com tots els grups municipals, per tal de generar un marc de treball que comprometi a l'Ajuntament i la resta d'agents implicats a fer front a l'emergència climàtica.

Per tant, la Taula esdevindrà el grup motor per tal que abans del 31 de desembre de 2019 es plantegi l'ambició, l'abast i les mesures concretes a desenvolupar per a fer front de manera efectiva a l'emergència climàtica i en farà el seguiment i l'avaluació. També serà l'espai on l'Ajuntament rendirà comptes dels avenços i l'acompliment dels compromisos adquirits.

² Primer balanç de l'acció del Pla Clima: <http://lameva.barcelona.cat/barcelona-pel-clima/ca/pla-clima/seguiment-del-pla>

3. Iniciem la coproducció del Pla d'Acció 2020-2025 del Pla Clima, per a fer front a l'emergència climàtica amb mesures efectives

Per tal que la declaració d'emergència climàtica tingui un contingut real i no esdevingui una acció retòrica sense cap efectivitat, cal concertar, fer públiques i rendir comptes de les accions a desplegar durant els propers quatre anys. Cal bastir un marc d'actuació per als quatre anys vinents sòlid i ambiciós, que compti amb el màxim acord ciutadà i polític i aporti la visió transversal de l'acció climàtica que és la base del Pla Clima Barcelona.

Un cop ha quedat constituïda la Taula d'Emergència Climàtica, posem en marxa el procés de coproducció del Pla d'Acció. A la primera reunió de treball el setembre de 2019, queden convidades les entitats de la Xarxa B+S, el món científic i els moviments socials i totes aquelles entitats que ho sol·licitin, per tal de coproduir el Pla d'Acció amb mesures concretes i mesurables i tenir-lo llest per a la seva aprovació per declarar l'emergència climàtica amb un pla de mesures associat **l'1 de gener de 2020**.

En els pròxims sis mesos també es desplegaran els següents instruments per definir les accions dels quatre anys vinents:

- Aprovarem el nou Pla de Mobilitat Urbana de Barcelona 2019-2024.
- Instarem al Govern de la Generalitat de Catalunya a què comenci a desplegar la Llei de Canvi Climàtic de manera immediata, en especial el Fons Climàtic, les noves lleis de residus i de qualitat de l'aire, el Pla Director d'infraestructures, i a l'Estat a què aprovi immediatament la llei de canvi climàtic tenint en compte les ciutats i la necessitat de territorialitzar els objectius i exigir a totes les administracions que en fixin els seus i que en rendeixin comptes del seu compliment. També instarem a l'aprovació immediata de la llei de finançament del transport públic.
- Proposarem la creació d'una taula interinstitucional metropolitana amb la Generalitat de Catalunya, l'Àrea Metropolitana de

Barcelona, l'ATM, el Port de Barcelona i l'Aeroport de El Prat, per tal de fixar un paquet concertat d'actuacions urgents per fer front a l'emergència climàtica, per a integrar-les al Pla d'Acció.

- Proposem a totes les administracions i entitats públiques i privades que despleguin mesures immediates i plans d'acció a curt termini, i donar-les a conèixer enviant un correu electrònic a bcnsostenible@bcn.cat per tal de publicar-les a la pàgina web de Barcelona pel Clima, i a participar en els treballs de la Taula per l'emergència climàtica.

4. Procés d'elaboració del pla d'acció per fer front a l'emergència climàtica

Fase 1. Constitució de la Taula d'Emergència climàtica

Fase 2. Procés d'elaboració del Pla d'Acció

La taula treballarà des del setembre fins al desembre en el desenvolupament del pla d'acció, a través de 4 sessions en format de taller.

El mes de desembre es presentarà públicament el pla d'acció coproduït i s'iniciarà el seguiment de la implementació de les accions en els termes que s'acordin a la mateixa Taula.

El calendari de treball preveu inicialment quatre sessions en format de tallers de treballs temàtics simultanis (inicialment es preveuen els següents: mobilitat; energia-rehabilitació-generació-autoconsum; materials i residus; alimentació i consum; economia circular-producció; adaptació-biodiversitat; persones vulnerables; revisió d'objectius).

Les sessions de treball seran els dijous 26 de setembre, 17 d'octubre, 7 de novembre i 28 de novembre, de 17.30 a 20.00 h. Igualment, s'habilitaran mecanismes de participació no presencial oberta a entitats i persones.

Les persones interessades a participar s'han d'inscriure a través del formulari web que s'enviarà aquesta setmana a totes les entitats que han participat en la constitució de la taula, per bé que la inscripció serà oberta a totes les entitats de la ciutat que vulguin participar-hi.

Fase 3. Declaració d'emergència climàtica, posada en marxa de les mesures, seguiment i rendició de comptes.

L'1 de gener de 2020 es declarà l'emergència climàtica i es posarà en marxa el Pla d'Acció. La Taula, amb el procediment que decideixi, esdevindrà l'espai de seguiment, avaluació i rendició de comptes.

5. Mentre treballem en la coproducció del Pla d'Acció, l'Ajuntament es compromet a executar accions immediates

Mentre es desenvolupa el procés de coproducció del Pla d'Acció per a fer front a l'emergència climàtica, l'Ajuntament de Barcelona es compromet a seguir desenvolupant mesures immediates durant els propers sis mesos. A més de posar en marxa la Zona de Baixes Emissions l'1 de gener de 2020, aprovant l'ordenança municipal corresponent, l'Ajuntament durà a terme les següents accions immediates:

1. Seguirem ampliant la capacitat de transport públic a les grans artèries urbanes habilitant un nou carril bus a tota la longitud del carrer Aragó i al carrer Carmen Amaya/Passeig Calvell i reduint un carril de circulació de cotxes al carrer Mallorca en el tram Meridiana-Diagonal, seguint l'actuació ja prevista a la Meridiana que redueix el nombre de carrils per cotxes, millora el carril bici i introdueix més verd.
2. Completarem el tercer tram de la superilla de Sant Antoni i el segon tram de la superilla d'Horta, iniciarem la redacció del projecte de la superilla de Sant Gervasi-La Bonanova, superilla de l'Esquerra de l'Eixample i superilla de la Dreta de l'Eixample, i iniciarem els processos participatius de noves superilles. Obrirem al públic el nou

eix verd del carrer Cristòbal de Moura i els Jardins del doctor Pla i Armengol.

3. Facilitarem la mobilitat activa a més carrers de la ciutat, convertint en carrers 30 els carrers de Rocafort, Sicília, Ausiàs March, Compte Borrell, Gran de Gràcia, Passeig Joan de Borbó i Passeig de Sant Joan.
4. A més de la reducció d'emissions de CO₂, millorarem la qualitat de l'aire de 85 centres escolars; a 22 centres farem pacificacions integrals vinculades al desplegament de les superilles; a 5 centres no ubicats a les noves superilles pacificarem el carrer; a 9 centres farem actuacions per reduir la velocitat i/o la capacitat de trànsit; a 9 hi farem ecoxamfrans; a 11 centres desenvoluparem els projectes d'escola refugi climàtic; i a 10 escoles iniciarem les auditories i les altres actuacions del programa Escola Respira.
5. Avançarem en la fiscalitat verda: Posarem en marxa un grup de treball per a la definició de mecanismes fiscals per a la lluita contra la congestió i la contaminació, com la taxa metropolitana per a la mobilitat sostenible que complementi la Zona de Baixes Emissions. Promourem una reforma de les ordenances fiscals per implantar un pagament diferencial de l'aparcament segons les emissions de contaminants i de CO₂ dels vehicles. Revisarem la fiscalitat ambiental en l'àmbit dels residus per bonificar la prevenció i la recollida selectiva, i definirem una taxa de recollida d'escombraries domèstiques per a dur-la al Plenari municipal.
6. Definirem amb les veïnes i veïns els barris on s'estendrà la recollida d'escombraries porta a porta, atès l'increment significatiu del reciclatge (del 19% al 60%) que han aconseguit les veïnes i veïns de Sarrià Vell on ja està implantat aquest sistema de recollida.
7. Constituïrem la taula *Plàstic Zero* amb els operadors públics i privats per a l'eradicació del plàstic d'un sol ús a la ciutat, per tal d'arribar a

acords voluntaris i per desplegar mesures administratives i incentius, mentre no sigui legalment obligatori a través de la nova llei de Residus de Catalunya. Mentrestant, establirem l'obligació de l'ús de gots retornables a totes les activitats que requereixin concessió municipal, tal com ja hem fet a diversos equipaments i espais de festa, cosa que ens ha permès la reducció de 1.000.000 de gots d'un sol ús el 2018.

8. Licitarem 30 projectes de generació fotovoltaica a edificis i equipaments municipals, així com les obres de les pèrgoles fotovoltaiques Pilar Miró i Mina de la Ciutat i encarregarem els projectes executius de 4 noves pèrgoles i 3 noves mitgeres. Desplegarem el projecte amb finançament col·lectiu de generació fotovoltaica al Convent de Sant Agustí.
9. Decretarem l'obligació de disposar de generació d'energia renovable a tots els equipaments i edificis municipals de nova construcció o amb grans rehabilitacions, així com a l'espai públic, cosa que ens permetrà incrementar 500 kWp.
10. Avaluarem i farem públic l'efecte de les principals partides d'inversió i despesa corrent en termes de reducció d'emissions de CO₂ en la proposta de pressupostos per a 2020 i definirem un pressupost de carboni per al període 2020-2025.

Aquestes primeres mesures suposaran una reducció de 210.000 tones equivalents de CO₂, un 6% del total anual.